

NGROHTORJA E QYTETIT SH.A. GJAKOVË

DICTRICT HEATING J.S.C. GJAKOVA

Adresa: "Behije Dashi" Rezinë, Gjakovë
Tel & Fax: (0390) 326 657
Mob: +383 (0) 46 127 066

NUI: 811326471
info@ngrohtorja.org
www.ngrohtorja.org

Datë : 30.12.2022

Nr: 927

RREGULLORE PËR SIGURI DHE MBROJTJE TË SHËNDETIT NË PUNË

Gjakovë

Tetor, 2021

Në mbështetje të nenit 34 paragrafit 1 të Ligjit nr.03/L – 087 për Ndërmarrjet Publike lidhur me nenin 20 të Ligjit nr.04/L-111 për plotësimin dhe ndryshimin e Ligjit nr.03/L-087 për Ndërmarrjet Publike dhe nenit 138.2 të ligjit nr.02/L-123 për shoqëritë tregtare, si dhe ligjit nr. 03/L-212 i Punës, Bordi i Drejtorëve i Ndërmarrjes “Ngrohtorja e Qytetit” SH.A. Gjakovë, në mbledhjen e mbajtur më datën 27.10.2022, miratoi këtë:

RREGULLORE PËR SIGURI DHE MBROJTJE TË SHËNDETIT NË PUNË

Neni 1

Fusha e zbatimit

Me këtë rregullore rregullohen dhe përcaktohen të drejtat dhe obligimet e punëdhënësit “Ngrohtorja e Qytetit” SH.A. (në vazhdim - Ndërmarrja) dhe punëtorëve për të pasur një ambient të sigurt punë dhe mbrojtje të shëndetit të punësuarve në ambientet e punës, detyrat e punës në kushte të posaçme të punës, programin e masave të mbrojtjes në punë, masat për siguri dhe shëndetit në punë, përfshirë masat për parandalimin e rreziqeve profesionale, si dhe masat për organizimin dhe mbarëvajtjen e procesit të punës që kanë të bëjnë me: cilësinë e ajrit, zhurmën, dridhjet dhe dritat, ndriçimi, rreziqet nga elektriciteti, prodhimet kimike, zjarri, dokumentacioni dhe shënimet, mënyra dhe procedura e dërgimit të punonjësve në vizitë mjekësore, dhënia e ndihmës së parë me rastin e lëndimeve tjera nga lëmi i mbrojtjes në punë, të cilat janë të nevojshme dhe në interes të punonjësve si dhe mbrojtjen e ambientit të punës.

Neni 2

Masat parandaluese

1. Punëdhënësi detyrohet të zbatojë masat parandaluese, bazuar në parimet e përgjithshme parandalimit, si dhe ligjit në fuqi që ka të bëjë me:
 - a. shmangien e rreziqeve;
 - b. vlerësimin e rreziqeve të pashmangshme;
 - c. mënjanimin e rrezikut prej fillimit ose burimit;
 - d. tejkalimin e shkaqeve të rrezikut;
 - e. adaptimin e punës ndaj individit, veçmas në lidhje me karakteristikat e vendit të punës dhe ambientit të punës;
2. Zgjedhjen e pajisjeve, metodave të punës dhe të procesit të punës, për të lehtësuar punën e njëtrajtshme - monotone dhe për t'i reduktuar efektet e saj në shëndet.

3. Zhvillimin e një politike parandaluese gjithëpërfshirëse që ka të bëjë me teknologjinë, organizimin e punës, kushtet e punës, marrëdhëniet shoqërore dhe ndikimin e faktorëve që lidhen me mjedisin e punës.
4. Sigurimin e udhëzimeve të përshtatshme për punë të sigurt dhe të shëndetshme, për të punësuarin dhe vendosjen e tyre në vendet e dukshme dhe në gjuhën që e kupton ai/ajo.
5. Integrimin dhe zbatimin e masave parandaluese që dalin prej vlerësimit të rrezikut në të gjitha aktivitetet në ndërmarrje si dhe në të gjitha nivelet e hierarkisë.

Neni 3

Siguria në punë dhe mbrojtje të shëndetit

Të drejtë për siguri në punë, mbrojtje të shëndetit të punësuarve dhe ambientit të punës në pajtim me legjislacionin në fuqi kanë:

- a. punonjësit që kanë themeluar marrëdhënie pune;
- b. personat që janë në aftësim profesional në Ndërmarrje, të cilët nuk kanë themeluar marrëdhënie pune;
- c. personat në trajnim profesional;
- d. nxënësit dhe studentët të cilët në Ndërmarrje kryejnë punë praktike;
- e. personat të cilët gjatë vuajtjes së dënimit angazhohen në punë;
- f. personat të cilët ndodhen në vendet e punës (bashkëpunëtorët afarist, përfaqësuesit e administratës shtetërore, shfrytëzuesit e shërbimeve);

I. Obligimet dhe Përgjegjësitë e Punëdhënësit

Neni 4

Detyrimet e punëdhënësit

1. Punëdhënësi është i obliguar të caktoj një ose më shumë të punësuar për të kryer aktivitete nga siguria dhe shëndeti në punë. Në mungesë të personelit të kualifikuar për të udhëhequr me sigurinë dhe shëndetin në punë, brenda subjektit të tij punëdhënësi mund të angazhojë persona ose institucione për shërbime profesionale të jashtme.
2. Në rast se punëdhënësi cakton një të punësuar për mbrojtje të shëndetit dhe siguri në punë, atëherë ai i ka të gjitha autorizimet e përgjegjësitë për mbrojtje të shëndetit dhe siguri në punë, nëse janë dy e më shumë atëherë detyrat e përgjegjësitë e tyre caktohen me përshkrim të detyrave të punës.

3. Për garantimin e zbatimit të masave për të parandaluar aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale, punëdhënësi është i detyruar që të:
- a. mbikëqyrë punën dhe cilësinë e kryerjes së shërbimeve të personave ose të shërbimeve të jashtme, të kontraktuara prej tij për sigurinë dhe shëndetin në punë;
 - b. ndërmarrë masat për të siguruar materialet e nevojshme për informimin dhe trajnimin e të punësuarve dhe të vendosë shenja adekuate për siguri, postera, fletushka, filma, filmime të lidhura me sigurinë dhe shëndetin në punë;
 - c. sigurojë informimin e çdo të punësuarit përpara fillimit të punës për rreziqet ndaj të cilave ai mund të ekspozohet në vendin e tij/saj të punës, si dhe për masat e nevojshme parandaluese dhe mbrojtëse;
 - d. sigurojë që të punësuarit të jenë të pajisur me kualifikimet përkatëse profesionale;
 - e. sigurojë funksionimin e vazhdueshëm dhe të duhur të sistemeve dhe mjeteve mbrojtëse, mjeteve të matjes dhe të kontrollit;
 - f. marrë në punë të punësuarin në bazë të ekzaminimit mjekësor të tij, në varësi të vendit të punës;
 - g. lejojë përfaqësuesin e të punësuarve, me kërkesën e këtij të fundit, të marrë pjesë gjatë vizitës së inspektimit, si dhe në rastet e hetimit të ngjarjeve;
 - h. lejojë të punësuarin të marrë pjesë në inspektimin dhe hetimin e ngjarjeve, me kërkesën e inspektorit të punës;
 - i. ruajë të gjitha provat në vendngjarje ku ka ndodh aksidenti me pasojë vdekjeje, qoftë ky dhe kolektiv, me përjashtim të rasteve kur ruajtja e atyre provave në vendngjarje mund të shkaktojë një tjetër aksident;
 - j. sigurojë numër të mjaftueshëm të aparateve për fikjen e zjarrit dhe të njëjtat të jenë me mbushje adekuate sipas llojit të shkaktarit të zjarrit;
 - k. mbajë në gjendje të rregullt dhe t'i rimbushë në afate të caktuara të cilat shënohen në tiketën e vendosur në aparat;
 - l. vendosë në vende të përshtatshme aparatet për fikjen e zjarrit;
 - m. instalojë hidrantë në subjektet punuese ku ka rrezik të shtuar për shpërthimin e zjarrit dhe ku konsiderohet që aparatet për fikjen e zjarrit nuk janë të mjaftueshme;
 - n. vendosë hidrantët në vende të dukshme, të përshtatshme dhe duhet të jenë në gjendje të rregullt për përdorim në çdo kohë;
 - o. të shënojë qartë ndalimin e pirjes së duhanit në vendet e punës dhe në vende publike;

- p. pajisë të punësuarit, në mënyrë të detyrueshme, me pajisje mbrojtëse individuale, të sigurojë mirëmbajtjen e tyre dhe të respektojë afatet e skadimit të përdorimit të tyre.
4. Për ndërtesën dhe hapësirat e destinuar për punë, punëdhënësi obligohet të sigurojë:
- daljet emergjente;
 - planin për evakuim në mënyrë që të punësuarit të evakohen nga objekti/ndërtesa, në rastin e ngjarjeve të papritura, prej të cilave rrezikohet jeta dhe shëndeti i tyre;
 - që rrugët dhe daljet emergjente të jenë të shënuara qartë me shenja adekuate, të cilat do të vendosen në vende të dukshme dhe në përputhje me rregullat;
 - që rrugët dhe daljet emergjente të jenë të lira, pa pengesa dhe të cilat të dërgojnë direkt jashtë zonës së rrezikshme apo në një zonë të sigurt;
 - hapësirën për dhënien e ndihmës së parë dhe pajisjet e nevojshme;
 - hapësirën e nevojshme për pushim;
 - hapësirat ndihmëse (dhoma për ushqim, dhoma e veshjeve/gardëroba, banjë, tualetet ndaras për femra dhe meshkuj);
5. Punëdhënësi është i obliguar që të njoftoj me dispozitat dhe masat e mbrojtjes në punë para se i punësuarit të fillojnë punën, gjegjësisht në detyrat e punës në të cilat përcaktohet apo transferohet.
6. Zytari përgjegjës gjithashtu njofton të punësuarin me format e organizimit të mbrojtjes në punë, kushtet e punës dhe me të drejtat dhe obligimet nga lëmia e mbrojtjes në punë.

Neni 5

Vlerësimi i rrezikshmërisë në vendet e punës

- Punëdhënësi duhet të hartoj dokumentin e vlerësimit të riskut në vendin e punës që përshkruan rreziqet në vendin e punës, nivelin e riskut të rreziqeve ekzistuese në vendin e punës, dhe masat e nevojshme parandaluese.
- Dokumenti i vlerësimit të riskut në vendin e punës duhet të përmbajë së paku:
 - datën vlerësimit të riskut në vendin e punës;
 - emri i kompanisë;
 - emërtimi i vendit të punës, procesit të punës, departamenti, lloji i punës;
 - emrat dhe mbiemrat e personave që kryejnë vlerësimin e riskut në vendin e punës/emri i shërbimit të sigurisë dhe shëndetit në punë, si dhe emrat e personave tjerë të përfshirë në vlerësim;

- e. listën e rreziqeve të identifikuara në vendin e punës;
 - f. përshkrimin e secilit rrezik të identifikuar si dhe situatat kur ndodh rreziku;
 - g. pasojat e mundshme pas ekspozimit ndaj se cilit rrezik;
 - h. referencat ndaj aktit ligjor të lidhur me rrezikun e veçantë në vendin e punës;
 - i. nivelin e vlerësimit të riskut për secilin rrezik të identifikuar në vendin e punës;
 - j. masat parandaluese që duhet të ndermirren për të eliminuar ose zvogëluar riskun;
3. Dokumenti i vlerësimit të riskut duhet të nënshkruhet nga personi/personat që kanë kryer vlerësimin e riskut në vendin e punës.
 4. Punëdhënësi detyrohet t'i informojë dhe trajnojë të punësuarit për punë të sigurt, me rastin e zëvendësimit të teknologjisë ekzistuese me teknologji të reja.
 5. Punëdhënësi detyrohet që të ndërmarrë masat e duhura për sigurinë dhe shëndetin në punë, duke siguruar udhëzime të përshtatshme për punë, për të punësuarit në vende të punës me rrezikshmëri të lartë dhe në këto vende të punës mund t'i angazhojë vetëm të punësuarit e trajnuar dhe të kualifikuar për ato vende përkatëse.
 6. Punëdhënësi pajisë punonjësën me PPM (pajisje mbrojtëse personale) e cila është e paraparë për mbrojtjen kundër ekspozimit të dëmtimeve dhe rreziqeve në punë. Pajisjet do të zëvendësohen në intervale të rregullta kohore dhe çdo herë kur është e domosdoshme.
 7. Punëdhënësi obligohet që t'i ketë mjetet themelore për dhënien e ndihmës së parë.
 8. Punëdhënësi është i obliguar që në rast të lëndimeve ose sëmundjes së papritur, ti siguroj punonjësit:
 - a. dhënien e ndihmës së parë;
 - b. evakuimin e të punësuarve - lënduarve në mënyrë adekuate të natyrës së veprimtarisë së Ndërmarrjes;
 - c. të organizoj kontakte me shërbimin përkatës;
 - d. dhënien e ndihmës urgjente;
 - e. mbrojtjen kundër zjarrit;
 - f. aftësimin e numrit të caktuar të punësuarve për dhënien e ndihmës së parë;
 - g. shpëtimin dhe evakuimin e punëmarrëseve në rast të rrezikut të mundshëm;
 9. Punëdhënësi duhet të informojë punonjësën për rreziqet e punëve të cilat kryhen nga ai dhe për masat që duhet ndërmarrë për mbrojtje në punë për të minimizuar rrezikun.

10. Punëdhënësi duhet të trajtojë punonjësin për punë në atë mënyrë e cila siguron mbrojtjen e jetës dhe të shëndetit të tij dhe e cila parandalon fatkeqësitë në punë.
11. Punëdhënësi do të informojë menjëherë organin kompetent për të gjitha rastet e vdekjes në punë, fatkeqësitë e rënda në punë ose që kanë të bëjnë me punën, gjithashtu për të gjitha dukuritë të cilat mund të rrezikojnë jetën dhe shëndetin e punonjësve në punë ose që janë të lidhura me punën.
12. Punëdhënësi i përgjigjet punonjësit për dëmin e shkaktuar me rastin e lëndimit në punë dhe sëmundjen profesionale që ka të bëjë me punën, sipas parimit të përgjegjësisë objektive të së drejtës së detyrimeve.

II. Të drejtat, Obligimet dhe Përgjegjësitë e Punonjësve

Neni 6

Detyrimet e të punësuarit

1. Çdo i punësuar ka përgjegjësi të përkujdeset për sigurinë dhe shëndetin e vet dhe të personave të tjerë në punë, në përputhje me trajnimin dhe udhëzimet që i janë dhënë nga punëdhënësi.
2. Në përputhje me trajnimin, udhëzimet e dhëna nga punëdhënësi, doracakët, udhëzimet dhe rregulloret teknike, i punësuari është i detyruar të:
 - a. përdorë me korrektësi makineritë, aparaturat, veglat, pajisjet e transportit, mjetet tjera për punë dhe të veprojnë me kujdes me substancat/lëndët e rrezikshme;
 - b. përdorë me korrektësi pajisjet mbrojtëse individuale të vëna në dispozicion të tyre dhe pas përdorimit t'i rikthejë ato në vendin që është planifikuar për ruajtjen e tyre të sigurt;
 - c. mos nxjerrë jashtë shërbimit, të ndryshoj ose të zhvendosë arbitrarisht mekanizmat e sigurisë të montuara në makineri, aparatura, vegla, impiante, ndërtesa dhe t'i përdorë si duhet këta mekanizma;
 - d. njoftojë menjëherë punëdhënësin, personin e ngarkuar për çështjet e sigurisë dhe shëndetit në punë dhe përfaqësuesit e të punësuarve, për çdo situatë pune, për të cilën kanë një motiv të arsyeshëm për ta vlerësuar si rast që paraqet një rrezik të rëndë dhe të menjëhershëm për sigurinë dhe shëndetin në punë;
 - e. respektojë të gjitha detyrimet e përcaktuara prej punëdhënësit nga fusha e sigurisë dhe shëndetit në punë, në të kundërtën do të jetë përgjegjës për dëmin ose aksidentin e shkaktuar dhe do të konsiderohet cenim i rëndë i detyrave të punës;
3. I punësuar mund të refuzojë urdhëresën për punë, nëse e ka lajmëruar punëdhënësin, personin për çështje të sigurisë dhe shëndetit në punë dhe përfaqësuesin e të

punësuarve për rrezikun që kanoset atij/asaj nëse punon në ato kushte të punës, derisa nuk evitohet rreziku dhe nuk krijohen kushtet normale për punë.

4. I punësuar mund të refuzojë urdhëresën për punë, nëse e ka lajmëruar punëdhënësin, personin për çështje të sigurisë dhe shëndetit në punë dhe përfaqësuesin e të punësuarve për rrezikun që kanoset atij/asaj nëse punon në ato kushte të punës, derisa nuk evitohet rreziku dhe nuk krijohen kushtet normale për punë.

Neni 7

Veprimet e të punësuarit ne rast të vërejtjes së mangësive

1. Nëse punonjësi konstaton mungesa, defekte apo dukuri tjera të cilat mund të cenojnë në sigurinë e punonjësve në këtë drejtim, punonjësi është i obliguar që mungesat, defektet apo dukuritë, t'i mënjojë para se të kryej çdo punë tjetër.
2. Nëse punonjësi nuk ka mundësi që vet t'i mënjojë mungesat, defektet dhe dukuritë tjera, të cilat cenojnë sigurinë, është i obliguar që menjëherë të lajmëron udhëheqësin e drejtpërdrejtë.
3. Në qoftë se udhëheqësi i drejtpërdrejtë në afat sa më të shkurt nuk ndërmerr masa për mënjanimin e mungesave dhe defekteve si dhe dukurive tjera të cilat cenojnë sigurinë apo shëndetin e punonjësve, atëherë punonjësi ka të drejtë dhe obligim që të lajmëroj me shkrim Kryeshefin ekzekutiv të Ndërmarrjes.
4. Nëse edhe pas njoftimit të Kryeshefit Ekzekutiv, nuk ndërmerren masa respektivisht sipas njoftimit në formë të shkruar nga natyra e çështjes, punonjësi ka obligim dhe të drejtë që të lajmëroj organin kompetent të mbrojtjes në punë - inspektorin e punës.

Neni 8

Veprimet e të punësuarit ne rast të kanosjes se rrezikut ne vendin e punës

1. I punësuar të cilit në punë i kanoset rreziku i drejtpërdrejtë për jetën e tij, për shkak të mos sigurimit të masave të parapara të mbrojtjes në punë, ka të drejtë të refuzoj që të punoj në punët, respektivisht në detyrat e punës ku i kanoset rreziku.
2. Përgjegjësia për mos kryerjen e punëve dhe detyrave të punës nuk aplikohen për deri sa të sigurohen masat gjegjëse të mbrojtjes në punë.
3. Nëse punonjësit i kanoset rreziku i drejtpërdrejtë për shëndet për arsye se nuk janë zbatuar masat e parapara të mbrojtjes në punë, ndotja e tepërt e ajrit, lagështia e pa toleruar, punonjësi ka të drejtë të kërkoj që rreziku të mënjanohet në afat sa ma të shkurt.
4. Nëse Punëdhënësi nuk ndërmerr masa komfor paragrafit 1 të këtij neni, sipas kërkesës së punonjësit në afatin e caktuar, punonjësi pas vërejtjes paraprake të parashtuar udhëheqësit të drejtpërdrejtë, ka të drejtë të refuzoj të punoj gjersa nuk aplikohen masat e duhura mbrojtëse në punë.

Neni 9

Obligimet e punonjësit në rast të lëndimeve në punë

1. Punonjësi është i obliguar që për çdo lëndim në punë menjëherë t'i paraqitet ose të informojë udhëheqësin e drejtpërdrejtë dhe zyrtarin përgjegjës që kryen punët për sigurinë dhe mbrojtje të shëndetit në punë.
2. Nëse punonjësit i kanoset rreziku eventual apo lëndohet rëndë në punë, të gjithë punonjësit janë të obliguar që t'i ofrojnë ndihmë dhe të marrin masa të duhura me qëllim që t'i eliminojnë fare apo t'i zvogëlojnë në masë sa ma të madhe pasojat.
3. Të lajmëroj personin e autorizuar mbi defektet e ndryshme në pajisje, në mjetet e punës, etj. të cilat mund të cenojnë sigurimin e jetës dhe shëndetit të punonjësve.
4. Të zbatojë urdhëresat dhe detyrat tjera drejtë për së drejti nga lëmia e mbrojtjes në punë që urdhëron Kryeshefit Ekzekutiv i Ndërmarrjes dhe në këtë drejtim është obliguar që të informon udhëheqësin e Shërbimit Administrativo - Juridik ose zyrtarin përgjegjës për mbrojtje në punë, me qëllim të konsultimit lidhur me zbatimin e detyrave për mbrojtjes në punë.
5. Nëse ndonjë punëtor lëndohet në punë, është i obliguar që t'i ofron ndihmë, dhe në afat prej 24 orësh të paraqet raportin në formë të shkruar Kryeshefit Ekzekutiv.
6. Në rast të lëndimit të punonjësit në punë është i obliguar që në detale të përshkruaj shkakun, kohën dhe vendin e ngjarjes - fatkeqësisë.
7. Në rast të fatkeqësisë kolektive, lëndimit vdekjeprurës apo lëndimeve të rënda, menjëherë duhet ta lajmëroj Kryeshefin Ekzekutiv të Ndërmarrjes si dhe zyrtarin përgjegjës për mbrojtjen në punë që të siguroj vendin e ngjarjes ku është shkaktuar fatkeqësia, në mënyrë që të mbetet në gjendje të pandryshuar për derisa të arrijnë organet gjegjëse për ndërmarrjen e veprimeve hetimore, shikimit të vendit, rrethanave dhe zbulimit të shkaqeve të fatkeqësisë kolektive apo lëndimeve në punë me pasoja të rënda.
8. Ta largoj nga vendi i punës punonjës in i cili nuk i përmbahet dispozitave të mbrojtjes në punë.
9. T'i ndaloj punën punonjësve të cilët kanë konsumuar alkool respektivisht që janë nën ndikimin e alkoolit apo narkotikëve.
10. Të organizoj procesin e punës në atë mënyrë që të shmanget mundësia e shkaktimit të ndonjë fatkeqësie apo lëndimeve në punë.

Neni 10

Ndalesat

1. Punonjëseve të cilët gjinden në marrëdhënie pune në Ndërmarrje apo personave tjerë, nëse janë nën ndikimin e alkoolit apo mjeteve tjera narkotike, iu ndalohet hyrja dhe qëndrimi në lokalet e punës dhe hapësirat tjera të Ndërmarrjes.
2. Punonjëseve dhe palëve të treta gjatë orarit zyrtar, ju ndalohet lëvizja në vendet e rrezikshme respektivisht në vendet ku ekziston shenja mbi ndalimin e hyrjes.
3. Punonjësit janë të obliguar që t'iu përmbahen të gjitha vërejtjeve me shkrim, udhëzimeve të organeve të Punëdhënësit.

III. Detyrat dhe Autorizimet e Zyrtarit Përgjegjës për Siguri dhe Mbrojtje të Shëndetit në Punë

Neni 11

Detyrat, obligimet dhe përgjegjësitë e zyrtarit përgjegjës

1. Zyrtari përgjegjës për siguri dhe mbrojtje në punë është profesionist i ngarkuar për sigurinë dhe shëndetin në punë i cili është i punësuar në "Ngrohtoren e qytetit" Sh. A. dhe është i caktuar për të kryer detyra që lidhen me sigurinë dhe shëndetin në punë, dhe është bartës i mbikëqyrjes së zbatimit të Rregullave për mbrojtjen në punë.
2. Zyrtari përgjegjës i përgjigjet Kryeshefit Ekzekutiv të Ndërmarrjes.
3. Zyrtari përgjegjës për siguri dhe mbrojtje në punë i kryen këto detyra:
 - a. përcjell zbatimin e masave për mbrojtje në punë, kushtet e punës, lëndimet në punë dhe rrethanat tjera lidhur me përdorimin e mbrojtjes në punë;
 - b. propozon/sugjeron marrjen e masave të reja lidhur me përmirësimin e kushteve për mbrojtje në punë;
 - c. e njofton Kryeshefin Ekzekutiv dhe Sekretarin me gjendjen reale nga lëmia e mbrojtjes në punë;
 - d. përcjell gjendjen shëndetësore dhe kujdeset për kushtet e punës së punonjësve në punë dhe zbatimin e detyrave të punës me kushte të veçanta të punës;
 - e. së paku dy herë në vit i analizon shkaqet e lëndimeve në punë;

- f. për çdo vit e analizon në detaje zbatimin dhe përmirësimin e kushteve për mbrojtje në punë, i propozon Menaxhmentit dhe personave tjerë përgjegjës që në mungesë të pajisjeve për mbrojtjen në punë, të ndërmarrin masa lidhur me sigurimin e tyre;
- g. bashkëpunon me Sekretarin dhe punonjësit tjerë me autorizime të posaçme;
- h. me rastin e pranimit të punonjësve të rinj, që për herë të parë krijojnë marrëdhënie pune si dhe transferimit të punonjësve në punët dhe detyrat e punës respektivisht në vendet e reja të punës, ndërmerr masa për aftësimin e tyre nga lëmia e mbrojtjes në punë, e pas aftësimit punonjëseve i `u lëshohet vërtetimi përkatës;
- i. nëse konstaton se nga mjetet e punës dhe pajisjet tjera gjatë kryerjes së punëve dhe detyrave të punës, punonjësve i `u kanoset rreziku, urdhëron që menjëherë të ndërpritet procesi i punës për deri sa të merren masat e duhura në këtë drejtim;
- j. në bashkëpunim me punonjësit tjerë përgjegjës, përgatitë programin e punës, si dhe masave tjera përkatëse për aplikimin dhe zbatimin sipas dispozitave të kësaj Rregulloreje si dhe dispozitave tjera ligjore ne fuqi nga lëmia e mbrojtjes në punë;
- k. është përgjegjës që për të gjitha objektet investive që janë të destinuara si lokale pune dhe afariste, të ndërtohen në pajtim me dispozitat e mbrojtjes në punë;
- l. inicion procedurën kundër punonjësit që kryen cenim të detyrave të punës nga lëmia e mbrojtjes në punë;
- m. nëse rast të lëndimit punë me fatalitet që ka si pasojë vdekjen e punëtorit, është i obliguar që së bashku me organet kompetente të merr pjesë rreth konstatimit të shkakut e pastaj urdhëron që të mirën masa për mënjanimin e rrethanave nga të cilat ka ndodhur lëndimi apo fatkeqësia;

IV. Programi i Masave të Mbrojtjes në Punë

Neni 12

Caktimi i masave për parandalim të aksidenteve në punë dhe sëmundjeve profesionale

Shërbimi Administrativo-Juridik, për caktimin e masave për të parandaluar aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale, është i detyruar që të nxjerr programin e masave të mbrojtjes në punë:

- a. të miratojë fazën e kërkimit, të projektimit dhe hartimit të planit për përdorimin e pajisjeve të punës, në përputhje me dispozitat e ligjeve të aplikueshme, që çojnë në zvogëlimin dhe shmangien e rreziqeve, aksidenteve në punë dhe sëmundjeve profesionale;

- b. të përpilojë një dokument vlerësimi dhe parandalimi të rrezikut që përmban masat me karakter teknik, organizativ, higjieniko-sanitar, të cilat do të zbatohen sipas kushteve specifike të vendeve të punës;
- c. të përcaktojë cilësitë dhe përgjegjësitë e të punësuarit në fushën e sigurisë dhe të shëndetit në punë, në përshkrimet e punës, sipas pozicionit përkatës të punës.

Neni 13

Përmbajtja e Programit

1. Programi i masave të mbrojtjes përmban:
 - a. analizën e shkurtë të gjendjes ekzistuese;
 - b. qëllimet që duhet të realizohen në drejtim të përparimit të mbrojtjes në punë, llojet dhe forma e aktivitetit të organeve qeverisëse dhe komisioneve gjegjëse për zbatimin e programit;
 - c. llojet dhe forma e aktivitetit të organeve qeverisëse dhe komisioneve gjegjëse për zbatimin e programit;
 - d. mjetet e nevojshme për realizimin e programit të masave të mbrojtjes në punë, afatet si dhe mënyra e ndalimit të kryerjes së punëve nga ana e punonjësve të cilët nuk i përmbahen masave të mbrojtjes;
 - e. elementet tjera të nevojshme për realizimin e programit të masave të mbrojtjes në punë;
2. Programi i masave duhet të jetë i hartuar ashtu që të njëjtin ta kuptojnë sa ma lehtë punonjësit.
3. Me rastin e futjes së pajisjes së re, modernizimit të pajisjes ekzistuese në Ndërmarrje, duhet medoemos të hartohet programi i masave mbrojtëse.

Neni 14

Aprovimi

1. Programi i masave të mbrojtjes në punë aprovohet për një vit.
2. Nëse nevoja e mbrojtjes në punë e kërkon atëherë punonjësit mund të nxjerrin një program të masave të mbrojtjes në punë me afat më të shkurtë.
3. Programin e masave nga paragrafi 1 i këtij neni, e shqyrton dhe miraton Bordi i Drejtorëve, në bazë të propozimit të Shërbimit Administrativo-Juridik.

Neni 15

Masat për moszbatim

Kryeshefi Ekzekutiv i Ndërmarrjes ose punonjësi tjetër me përgjegjësi të posaçme, ka të drejtë dhe është i obliguar që përkohësisht të largoj punonjësin nga puna nëse:

- a. punonjësi gjatë punës nuk i përdorë mjetet e mbrojtjes personale sipas destinimit apo të njëjtat nuk i mban në mënyrë të rregullt;
- b. nëse punët dhe detyrat e punës nuk i kryen në gjendje të duhur nën ndikimin e alkoolit apo mjeteve tjera narkotike;
- c. nëse me sjelljet e veta të pakujdesshme mund të shkaktoj rrezik jete apo shëndeti për punonjësit tjerë;
- d. nëse refuzon pa bazë që t'iu jap ndihmë punonjësve tjerë të lënduar, mënjanimin e zjarrit apo të marrë pjesë nën evakuimin dhe shpëtimin e punonjësve;
- e. nëse refuzon që të aftësohet nga lëmia e mbrojtjes në punë e që rishtazi duhet të filloj në punë në të cilat nuk ka punuar më parë;

Neni 16

Kthimi në vendin e punës

Punonjësi i cili përkohësisht largohet nga puna sipas nenit 15 dhe rregullave të lartcekura ka të drejtë të vazhdoj punën pasi që të eliminohen shkaqet për të cilat përkohësisht është larguar nga puna.

V. Aftësimi dhe Edukimi i Punonjësve nga Lëmia e Mbrojtjes në Punë

Neni 17

Trajnimi i të punësuarve

1. Punonjësi i cili pranohet në marrëdhënie pune apo që me organizimin e brendshëm është përcaktuar - transferuar në punë dhe detyra të reja të punës, respektivisht në ndonjë vend tjetër të punës para se të filloj punën, Punëdhënësi është obliguar që punonjësin të njoftoi mbi rregullat e mbrojtjes në punë.
2. Punëdhënësi përkujdeset që secili i punësuar të trajnohet nga siguria dhe shëndeti në punë, për vendin e tij të punës si:
 - a. para ose pas themelimit të marrëdhënies së punës;
 - b. në rast të transferimit apo ndërrimit të vendit të punës;

- c. në rast të paraqitjes së pajisjeve të reja apo ndërrimit të pajisjeve të punës;
 - d. në rast të përdorimit të teknologjisë së re;
 - e. kohë pas kohe nëse është e domosdoshme.
3. Punëdhënësi përkujdeset që të punësuarit e subjektit të kontraktuar të marrin udhëzimet adekuate për sigurinë dhe shëndetin në punë gjatë aktivitetit të tyre në subjektin e tij.
 4. Përfaqësuesit e punëtorëve me rol specifik për sigurinë dhe shëndetin në punë do të kenë të drejtë të vijojnë trajnime adekuate.
 5. Trajnimi i referuar në paragrafin 2 të këtij neni organizohet gjatë orarit të punës.

VI. Përcaktimi i Punëve dhe Detyrave të Punës nën Kushte të Veçanta të Punës

Neni 18

Punët në kushtet e veçanta të punës

1. Punë me kushte të veçanta sipas dispozitave ligjit në fuqi janë punët që mund të kryhen vetëm nga të punësuarit të cilët përveç kushteve të përgjithshme për themelimin e marrëdhënies së punës, duhet të përmbushin edhe kushtet dhe kriteret e veçanta të moshës, gjinisë, aftësisë profesionale, shëndetësore, fizike, gjendjes mendore, psiko-fizike dhe psikologjike.
2. Punëdhënësi nuk duhet të caktojë të punësuarin në punë me kushte të veçanta, në qoftë se paraprakisht, në mënyrë të shkruar, nuk është përcaktuar që i punësuarit i plotëson kushtet dhe kriteret e nevojshme nga paragrafi 1 i këtij neni.
3. Punëdhënësi është i detyruar që para se të caktojë të punësuarin në vend të punës me kushte të veçanta, të dërgojë atë në kontroll mjekësor, që të konstatojë aftësitë e tij shëndetësore, fizike dhe psikike, për kryerjen e punëve në atë vend të punës.
4. Punëdhënësi është i detyruar të ofrojë dëshmi me shkrim në përshkrimin e punëve dhe detyrave të punës për të punësuarin në vend të punës me kushte të veçanta, se ai i plotëson kushtet dhe kriteret për punë në vend të punës me kushte të veçanta.
5. Punëdhënësi të punësuarin i cili punon në vend të punës me kushte të veçanta të punës, është i detyruar ta dërgojë në kontrollim mjekësorë së paku një herë në vit dhe sa herë të paraqitet nevoja, varësisht prej gjendjes shëndetësore të tij/sajë.
6. Punët respektivisht detyrat e punës nën kushte të veçanta nga lëmia e mbrojtjes në punë, në të cilat ekziston rreziku i shtuar për jetën e punonjësve në punë, përfshijnë:
 - a. punët dhe detyrat e punës së saldueseve me gaz;

- b. punët dhe detyrat e punës me preparate kimike;
- c. punët dhe detyrat e punës në kaldajë me ujë të nxehtë dhe kaldaje me ko-gjenerim.
- d. punët dhe detyrat e punës roje-zjarrfikës;
- e. punët dhe detyrat e punës së vozitësit të mjeteve motorike, si dhe sistemit të furnizimi me biomasë;
- f. punët dhe detyrat e punës me operim në sistemin e largimit të hiri;

Neni 19

Puna nën kushte të veçanta

1. Për kryerjen e punëve dhe detyrave të punës të cilat kryhen nën kushte të veçanta komfor neni 18 të kësaj rregulloreje punonjësit që nuk i takojnë grupeve të cënueshme që janë në risk të veçantë ose kanë nevoja të veçanta për këto punë duhet t'i plotësojnë këto kushte si vijon:
 - a. të mos jenë më të rinj se 18 vjeç;
 - b. të mos vuajnë nga sëmundjet nervore dhe kronike;
 - c. të kanë kualifikimin dhe përvojën e punës sipas Rregullores mbi sistematizimin dhe përshkrimin e vendeve të punës;

Neni 20

Mbrojtja e posaçme dhe kujdesi i veçantë

1. Punëtorëve që duhet t'u kushtohet vëmendje e veçante gjatë vlerësimit të riskut në vendin e punës janë punëtorët që i takojnë grupeve të cënueshme siç janë:
 - a. gratë shtatzëna dhe gratë gji dhënëse;
 - b. të punësuarit në moshe të re;
 - c. të punësuarit në moshë të vjetër;
 - d. të punësuar me aftësi të kufizuar;
 - e. të punësuarit me sëmundje ekzistuese;

Neni 21

Përfashtimet nga detyrat e punës

1. Punëdhënësi është e obliguar që t'i liroj nga puna dhe detyrat e punës të natyrës së rëndë fizike e që ndikojnë negativisht në shëndetin e tyre të gjithë punëtorët që i takojnë grupeve të cënueshme sipas nenit 20.
2. Punëdhënësi nuk mund t'i caktoj në punë dhe detyrat e punës në ndërrimin e natës respektivisht në punët e natës, punëtorët që i takojnë grupit të cënueshëm sipas nenit 20.

Neni 22

Caktimi i detyrave të punës për grupet e cënueshme

Çështjet që kanë të bëjnë me caktimin, radhitjen e punëve dhe detyrat e punës për grupet e cënueshme rregullohen me Rregulloren mbi sistematizimin dhe përshkrimin e punëve dhe detyrave të punës të Ndërmarrjes në pajtim me dispozitat ligjore në fuqi.

VII. Përdorimi i Mjeteve të Punës dhe Pajisjeve Mbrojtëse Individuale si dhe Kushtet për Pune Gjatë Procesit të Punës

Neni 23

Përdorimi i mjeteve të punës

1. Punëdhënësi është i obliguar që mjetet e punës t'i mbajë në gjendje të rregullt, të kontrollojë rregullsinë dhe sigurinë e tyre me kontrole të herëpashershme në afate të përcaktuara me aktin e brendshëm, përkatësisht me udhëzimin e prodhuesit, dispozitat dhe standardet teknike.
2. Nëse me udhëzimin e prodhuesit nuk janë parashikuar afate të tjera, punëdhënësi është i obliguar që mjetet e punës t'i kontrollojë, provojë dhe testojë:
 - a. para përdorimit të parë;
 - b. pas rekonstruktimit, pas avarisë; dhe
 - c. pas zhvendosjes nga njëri vend në vendin tjetër;
3. Punëdhënësi duhet të sigurojë që mjetet e punës dhe pajisjet individuale mbrojtëse, të jenë në gjendje të mirë dhe të rregullt në çdo kohë.

4. Punëdhënësi nuk mund të përdorë apo të vërë në punë, mjetet dhe pajisjet për mbrojtje individuale, në qoftë se ato nuk i përgjigjen standardeve teknike në përputhje me rregullat e sigurisë dhe shëndetit në punë.

Neni 24

Objektet / ndërtesat

1. Për çdo objekt / ndërtesë, të destinuar për punë, punëdhënësi duhet të sigurojë:
 - a. secila ndërtesë t'i ketë daljet emergjente, (dyert emergjent nuk lejohen të jenë rrëshqitës apo rrotulluese, të mbyllen në mënyrë të tillë që mund të hapen lehtësisht nga një person që mund të ketë nevojë t'i përdorë në një situatë emergjente);
 - b. planin për evakuim në mënyrë që të punësuarit të evakohen nga objekti/ndërtesa, në rastin e ngjarjeve të papritura, prej të cilave rrezikohet jeta dhe shëndeti i tyre;
 - c. që rrugët dhe daljet emergjente të jenë të shënuara qartë me shenja adekuate, të cilat do të vendosen në vende të dukshme dhe në përputhje me rregullat, (rrugët dhe daljet emergjent duhet të pajisen me ndriçim të sigurt të një intensiteti të mjaftueshëm në raste të ndërprerjes së energjisë elektrike, niveli i ndriçimit duhet të jetë në diapazon të paktën 10 -100 (lux. Lumen/m²);
 - d. që rrugët dhe daljet emergjente të jenë të lira, pa pengesa dhe të cilat të dërgojnë direkt jashtë zonës së rrezikshme apo në një zonë të sigurt;
 - e. hapësirën për dhënien e ndihmës së parë dhe pajisjet e nevojshme;
 - f. hapësirën e nevojshme për pushim;
 - g. hapësirat ndihmëse (dhoma për ushqim, dhoma e veshjeve/gardëroba, banjë, tualete ndaras për femra dhe meshkuj);

Neni 25

Cilësia e ajrit - Ajrimi i vendeve të mbyllura

1. Vendet e mbyllura të punës duhet të kenë ajrim të mjaftueshëm, që mundëson shkëmbim të nevojshëm të ajrit në varësi të natyrës dhe metodave të punës, ngarkesën fizike të të punësuarve si dhe standardet për qarkullim të ajrit.
2. Kur përdorën instalime të kondicionimit të ajrit apo të ajrimit mekanik, ato duhet të funksionojnë në ata mënyrë që të punësuarit të mos jenë të ekspozuar ndaj rrymave të ajrit që shkaktojnë dis-komfort në aspektin e kërkesave higjienike.
3. Në rast të përdorimit të ventilimit mekanik, ai duhet të mbahet në gjendje funksionale. Çdo prishje eventuale duhet të tregohet nga sistemi i kontrollit kur kjo është e nevojshme për shëndetin e punëtorëve.

4. Çdo grumbullim i papastërtisë, që duke ndotur atmosferën, mund të krijoj një rrezik të menjëhershëm për shëndetin e punëtorëve, të njëjtat duhet të hiqet menjëherë.
5. Në rast kur ka një mundësi për lëshim aksidental të substancave toksike apo krijimit të përqendrimeve shpërthyes dhe të rrezikshme apo krijimin e rreziqeve të tjera në vendin e punës apo vendeve individuale të punës, sistemet e ajrimit duhet të funksionoj automatikisht dhe çdo avari duhet të njoftohet nga një sistem kontrolli.
6. Në ambientet e mbyllura të punës, apo në ambientet për çlodhje ndalohet pirja e duhanit. Punëdhënësi është i obliguar të caktoj ku është e lejuar pirja e duhanit.

Neni 26

Zona e rrezikut

1. Nëse mjediset e punës, për shkak të natyrës së punës, përmbajnë zona të rrezikshme që paraqesin rrezik të rënies së punëtorit apo objekteve nga lartësia, apo formave tjera duhet të jenë të pajisura me shenjë dalluese dhe mjete që parandalojnë hyrjen e paautorizuar të punësuarit apo personave të tjerë.
2. Zonat e rrezikut duhet të shënohen në mënyrë të qartë.

Neni 27

Ndriçimi natyral dhe artificial i mjedisit të punës

1. Vendet e punës preferohet të kenë ndriçim natyral të mjaftueshëm dhe duhet të pajisen me ndriçim artificial të përshtatshëm për mbrojtjen e sigurisë dhe shëndetit të punësuarve dhe personave të tjerë. Ngjyra e ndriçimit nuk duhet të pengojnë apo ndikojnë në perceptimin e shenjave dhe sinjaleve të sigurisë dhe shëndetit në punë.
2. Instalimet për ndriçimin e mjedisit të punës dhe të vendkalimeve, duhet të vendosen në mënyrë të tillë që lloji i ndriçimit të mos përbëjë rrezik për aksidente të punësuarve dhe personave të tjerë.
3. Vendet e punës dhe hapësirat në të cilat të punësuarit dhe personat të tjerë janë veçanërisht të ekspozuar ndaj rreziqeve, në rast të ndërprerjes së ndriçimit artificial duhet të pajisen me ndriçim urgjence me intensitet të mjaftueshëm.

Neni 28

Dridhja - Shmangia ose zvogëlimi i ekspozimit ndaj dridhjes

1. Punëdhënësi në pajtim me ligjin për sigurinë e shëndetit në punë siguron vlerësimin e risqeve që mund të shkaktohen nga dridhja mekanike, ndaj të cilit janë të ekspozuar punëtorët. Nëse pritet tejkalim i vlerës së veprimit të ekspozimit ditor, kryhen matjet e nevojshme të niveleve të dridhjeve mekanike.

2. Mbi bazën e vlerësimit të riskut, kur tejkalohe vlera e veprimit të përcaktuar, punëdhënësi harton dhe zbaton një plan të masave teknike, dhe ose organizative, që synojnë zvogëlimin në minimum të ekspozimit ndaj dridhjes mekanike dhe rreziqeve të lidhura me të, duke marr parasysh në veçanti:
 - a. metoda të reja të punës që mundësojnë ekspozim më të vogël ndaj dridhjes mekanike;
 - b. përzgjidhje e pajisjeve të duhura të punës me projektim të përshtatshëm ergonometrik, që shkaktojnë dridhje në nivelin më të ultë të mundshëm, duke pasur parasysh punën që duhet të kryhet;
 - c. sigurimin e pajisjeve ndihmëse që reduktojnë rrezikun e dëmtimeve të shkaktuara nga dridhja, si ndenjëset në mënyrë me të efektshme, apo dorëzat që zvogëlojnë dridhjen e transmetuar në sistemin dore-krah;
3. Vlerat kufitare dhe vlerat e veprimit të ekspozimit për dridhjen në dorë-krah janë:
 - a. vlera kufitare e ekspozimit ditorë, A (8) kufi është 5 m/S²;
 - b. vlera kufitare e ekspozimit afatshkurtër A (0.5) kufi është 16 m/S²;
 - c. vlera e veprimit e ekspozimet ditore A (8) kufi është 2.5 m/S²;
4. Për gra shtatzëna dhe të punësuar të mitur nën moshën 18 vjeç:
 - a. vlera kufitare e ekspozimit afatshkurtër A (0.5) kufi është 6 m/S²;
 - b. vlera e veprimit e ekspozimet ditore A (8) kufi është 1.4 m/S²;

Ekspozimi i të punësuarve ndaj dridhjes matet apo vlerësohet sipas pikave A dhe B të shtojcës së Rregullores për Mbrojtje të punësuarve nga rreziqet lidhur me dridhjen në vendin e punës.

Neni 29

Zhurma - shmangia ose zvogëlimi i ekspozimit ndaj zhurmës

1. Punëdhënësi në pajtim me ligjin për sigurinë e shëndetit në punë siguron kryerjen e vlerësimit të riskut që mund të shkaktohen nga zhurma, ndaj të cilit janë të ekspozuar punëtorët. Nëse pritet tejkalim i vlerës së veprimit të ekspozimit ditore, kryhen matje e nevojshme të niveleve të zhurmës.
2. Kur ekspozimi i një punëtori ndaj një zhurme ndryshon dukshme nga njëra ditë në tjetrën, për vlerësim të riskut në vend të nivelit ditor mund të përdoret niveli javor i ekspozimit ndaj zhurmës, me kusht që niveli javor i ekspozimit ndaj zhurmës të mos tejkalojë vlerën kufitare prej 87dB. Nëse kalohet kjo vlerë duhet të ndërmerren masa për reduktimin e riskut.

3. Në respektimin e vlerave kufitare të ekspozimit merret parasysh zbutja që realizohet nga mbrojtësit individual të dëgjimit të cilat mbahen nga punëmarrësit, me përjashtim të grave shtatzëna. Vlerat e ekspozimit nuk marrin parasysh efektet e mbrojtëseve individual.
4. Vlerat kufitare të ekspozimit janë:
 - a. *Të përgjithshme:*
 - Niveli ditor apo javor i ekspozimit ndaj zhurmës (LEX, 8h ose LEX, javë) prej 87dB
 - Niveli i zhurmës impulsive (LCmax) prej 140dB
 - b. *Për të punësuarit e mitur (nën 18 vjeç):*
 - Niveli ditor apo javor i ekspozimit ndaj zhurmës (LEX, 8h ose LEX, javë) prej 80dB
 - Niveli i zhurmës impulsive (LCmax) prej 130dB
 - c. *Për gra shtatzëna:*
 - Niveli ditor apo javor i ekspozimit ndaj zhurmës (LEX, 8h ose LEX, javë) prej 65dB
 - Niveli i zhurmës impulsive (LCmax) prej 130dB
 - d. *Nivelet e sipërme të veprimit të ekspozimit:*
 - Niveli ditor apo javor i ekspozimit ndaj zhurmës (LEX, 8h ose LEX, javë) prej 85dB
 - Niveli i zhurmës impulsive (LCmax) prej 137dB
 - e. *Nivelet e poshtme të veprimit të ekspozimit:*
 - Niveli ditor apo javor i ekspozimit ndaj zhurmës (LEX, 8h ose LEX, javë) prej 80dB
 - Niveli i zhurmës impulsive (LCmax) prej 135dB

Neni 30

Kufizimi i ekspozimit ndaj zhurmës

1. Ekspozimi i të punësuarve nuk lejohet të kaloj vlerat kufitare të ekspozimit sipas Rregullores për mbrojtjen e të punësuarve nga risqet lidhur me zhurmën në vendin e punës.
2. Nëse konstatohen ekspozime mbi vlerat kufitare të ekspozimit, punëdhënësi duhet të:
 - a. ndërmerr veprime të menjëhershme për të reduktuar ekspozimin poshtë vlerave kufitare të ekspozimit;

- b. identifikon arsyet e ekspozimit;
- c. ndërmerr masa për të parandaluar çdo përsëritje ndaj këtij ekspozimit;

Neni 31

Instalimet elektrike

1. Të gjitha pajisjet elektrike duhen të kenë tiketën, në të cilën shënohen karakteristikat e tyre me simbolin CE. Instalimet e rrymës duhet të bëhen në pajtim me standardet Evropiane (EN).
2. Vendet të cilat janë të rrezikshme nga energjia elektrike duhet që posaçërisht të shënohen me shenja "RREZIK JETE" dhe "TENSIONI I LARTË" etj.
3. Instalimet dhe pajisjet elektrike projektohen dhe ndërtohen në mënyrë të tillë që të mos shkaktojnë rrezik për zjarr apo shpërthime.
4. Nga kontakti i drejtpërdrejt apo i tërthortë me elektricitetin, të punësuarit dhe personat e tjerë mbrohen në mënyrë të përshtatshme ndaj rreziqeve që shkaktojnë lëndime.
5. Projektimi, ndërtimi dhe zgjedhja e materialeve dhe mjeteve mbrojtëse të instalimeve elektrike i përshtatën tensionit elektrik, kushteve të jashtme, procesit të punës dhe aftësive të personave që kanë akses në pjesët e instalimit.
6. Instalimet dhe pajisjet elektrike kryhen nga shërbimet dhe personat që kanë kualifikim dhe kapacitete të nevojshme.

Neni 32

Agjentët kimik

1. Vlerësimi i risqeve nga agjentët kimik në vendin e punës është detyrim i punëdhënësit dhe pjesë e vlerësimit të riskut në vendet e punës, siç përcaktohet me ligjin "Për siguri dhe shëndetin në punë si dhe rregullores përkatëse për siguri dhe mbrojtjen e të punësuarve nga rastet e lidhura me agjentët kimik në punë.
2. Punëdhënësi përcakton nëse janë të pranishëm agjent kimik të rrezikshëm në vendin e punës. Ai vlerëson risqet për sigurinë dhe shëndetin e të punësuarve që lindin nga këta agjente kimik, duke marrë parasysh elementet e mëposhtëm:
 - a. vetit e tyre të rrezikshme;
 - b. informacionin mbi sigurinë dhe shëndetin e ofruar nga furnizuesi përfshirë listën teknike të sigurisë për kemikate (SDS);
 - c. nivelin, llojin dhe kohëzgjatjen e ekspozimit;
 - d. rrethanat e punës që përfshijnë agjent të tillë, përfshirë sasinë e tyre.

- e. Efektet e masave parandaluese të marra ose që duhen marr.
- 3. Masat tjera specifike, masat për menaxhim, masat për mbrojtje dhe parandalim, punëdhënësi i ndërmerr në pajtueshmëri me rregulloren për siguri dhe mbrojtjen e shëndetit të aksesit punësuarve nga risqet e lidhura me agjentët kimik.

Neni 33

Mbrojtja kundër zjarrit

1. Vendi i punës duhet të jetë i pajisur me mjete përkatëse zjarrfikëse, sipas nevojës, me detektor dhe sisteme alarmi për zjarr në varësi të përmasave dhe përdorimit të ndërtesës, pajisjeve që ato përmbajnë, vetive fizike dhe kimike të substancave që ndeshen me to, dhe numrit minimal të njerëzve të pranishëm.
2. Pajisjet jo automatike duhet të jenë lehtësisht të arritshme, të thjeshta për tu përdoruar në përputhje me legjislacionin në fuqi. Shenjzimi duhet të jetë i përshtatshëm dhe i përhershëm.
3. Të punësuarit duhet të trajnohen nga Punëdhënësi, në përdorimin e drejtë të mjeteve në pajtim me planin emergjent dhe në raste emergjente të veprohet sipas planit për evakuim.

Neni 34

Parandalimi i shpërthimeve dhe mbrojtja ndaj tyre

1. Punëdhënësi siguron parandalimin dhe mbrojtjen nga shpërthimet, duke marr masa teknike dhe organizative të përshtatshme me natyrën e procesit të punës, në përputhje me parimet bazë të mëposhtme:
 - a. të parandaloj krijimin e ambienteve shpërthyese, ose ku natyra e veprimtarisë nuk lejon këtë;
 - b. të shmange ndezjen e ambienteve shpërthyese;
 - c. të zvogëloj efektet negative të një shpërthimi në mënyrë që të sigurohet mbrojtja e punëmarrëseve dhe personave të tjerë;
2. Kur është e nevojshme, masat e parandalimit dhe mbrojtjes sipas paragrafit 1 të këtij neni kombinohen dhe plotësohen me masa të tjera kundër përhapjes së shpërthimeve.
3. Punëdhënësi ri-shikon rregullisht masat parandaluese dhe mbrojtjes të përcaktuara në periudhë së paku një herë në vit si dhe sa herë që ndodhin ndryshime të rëndësishme organizative në Ndërmarrje.
4. Kërkesat për vlerësimi i risqeve të shpërthimit, masat për parandalim, klasifikimi i vendeve ku mund të krijohen ambiente shpërthimi, punëdhënësi duhet t'i ndërmarr në

përputhje me rregulloren për kërkesat minimale për sigurinë dhe shëndetin në punë të të punësuarve në risk nga ambienti shpërthyes si dhe shtojcës I, II, dhe III.

Neni 35

Dokumentacioni dhe shënimet

Punëdhënësi duhet të mbajë:

- a. Certifikatat teknike të cilat qartë specifikojnë aplikimin e rregullave të sigurisë në punë, shëndetit të punësuarve dhe ambientit të punës, për lokalet, pjesët e lokaleve të shfrytëzuara si dhoma pune dhe dhomave ndihmëse në përdorim;
- b. Udhëzimet mbi përdorimin e gjithë makinerisë dhe pajisjeve në procesin e punës;
- c. Certifikatat të cilat vërtetojnë se instalimet janë në rregull dhe tregojnë qartë karakteristikat e makinerisë në përdorim, në pajtim me standardet Evropiane; dhe
- d. Të mbaj evidencën për:
 - Programet për trajnimin e punëtorëve për kryerjen e punëve në mënyrë të sigurt;
 - Kontrollimin paraprak dhe periodik mjekësor të punëtorëve të përcaktuar në punë të cilat kryhen në kushte të veçanta të punës;
 - Substancat e rrezikshme të cilat prodhohen;
 - Aksidentet në punë, rastet e lëndimeve të rënda, vdekjeve në punë, rastet e sëmundjeve profesionale;
 - Rezultatet e të gjitha vlerësimeve për rreziqet, masave të ndërmarra për t'i eliminuar rreziqet e tilla dhe rezultatet e kontrollimeve mbi efektshmëritë e masave të tilla;
 - Ndryshimet në proceset teknologjike të cilat rrezikojnë ose mund të paraqesin rrezik për sigurinë në punë, mbrojtjen e shëndetit të punësuarve dhe ambientit të punës;

Neni 36

Kontrolli mjekësor, mënyra dhe procedura e dërgimit të punonjësve në kontroll mjekësor

1. Punëdhënësi është i detyruar t'iu sigurojë të punësuarve kontrollime mjekësore në institucionet shëndetësore të licencuara për shërbime nga mjekësia e punës në pajtim me ligjin për sigurinë dhe shëndetin në punë dhe at si më poshtë:

- a. punësuarin i cili punon në vend të punës me kushte të veçanta të punës, është i detyruar ta dërgojë në kontrollim mjekësorë së paku një herë në vit dhe sa herë të paraqitet nevoja, varësisht prej gjendjes shëndetësore të tij.
 - b. t'i dërgojë në kontrollim mjekësor të gjithë të punësuarit së paku një herë në tre (3) vite.
2. Nëse ndonjë punëtor për shkaqe objektive nuk është lajmëruar me kohë për kontroll mjekësorë, atëherë Punëdhënësi obligohet që të njëjtin ta fton përsëri.
 3. Punonjësi i cili është ftuar për herë të dytë dhe prapë nuk i përgjigjet thirrjes e as nuk e arsyeton mosardhjen, trajtohet si cenim i rëndë i detyrave në punë.

Neni 37

Evidentimi i kontrolleve mjekësore

Zyrtari përgjegjës për mbrojtje në punë është i obliguar të përcjell gjendjen dhe të mban evidencën lidhur me dërgimin e punonjësve në vizitë mjekësore dhe lëndimet e punonjësve që i 'u shkaktohen në punë.

Neni 38

Ofrimi i ndihmës në rast lëndimi apo sëmundjes në punë

1. Punonjësi të cilit i është shkaktuar lëndim në punë, të njëjtit duhet afuar ndihmën e parë e pastaj duhet me e dërgua në vizitë mjekësore me qëllim që të shërohet dhe nëse ka mundësi të vërtetohet shkaku i lëndimit.
2. Punëdhënësi e përcakton mënyrën e dhënies së ndihmës së parë në rast të lëndimit ose sëmundjes në punë dhe procedura e shpëtimit të punonjësve në raste të fatkeqësive elementare: eksplodimit, zjarrit e të ngjashëm.
3. Çdo punëtor i Ndërmarrjes i cili në momentin e lëndimit, sëmurjes ose fatkeqësive elementare gjendët afër vendit të ngjarjes, është i obliguar që punonjësit ose punonjësve të lënduar t'u ofroj ndihmën e parë dhe të informoj Kryeshefin Ekzekutiv apo mbikëqyrësin e tij/sajë.
4. Në rast të lëndimit të rëndë trupor, punonjësi përgjegjës ose punonjësi tjetër është i obliguar që pas dhënies së ndihmës së parë, ta informoj ambulancën, apo të dërgoj në ambulancën më të afërt apo në spital.
5. Në rast të paraqitjes së shenjave të ndonjë epidemie, sipas nevojës dhe vlerësimit të mjekut specialist, Punëdhënësi mund të organizoj vaksinimin e të gjithë punonjësve.

Neni 39

Kutia për dhënien e ndihmës së parë dhe kontrollimi i tyre

1. Me qëllim të dhënies së ndihmës së parë, Punëdhënësi duhet të ofroj kutit për ndihmën e parë në të gjitha objektet e saja.
2. Kutitë për ndihmën e parë përbëjnë materialin e caktuar në pajtim me standardet e parapara.
3. Në kutitë për ndihmën e parë duhet shkruar numri i telefonit të ndihmës së shpejtë.
4. Në kutitë e ndihmës së parë përpos numrit të telefonit duhet të gjendët edhe libra mbi evidencën lidhur me materialin e shfrytëzuar respektivisht shënohen kujt i është dhënë ndihma e parë dhe çka është përdorur nga materiali i ndihmës së parë.
5. Kontrollin e kutive për ndihmën e parë e ushtron zyrtari përgjegjës për mbrojtje në punë për çka merr masa që në rast të mungesës, pajisjet që mungojnë me kërkesë të tij menjëherë duhet të plotësohen.
6. Zyrtari përgjegjës për mbrojtjen në punë përcakton vendet se ku duhet të vendosen kutit e ndihmese së parë.

Neni 40

Veprimet në rast të fatkeqësisë

1. Në rast të fatkeqësisë elementare, eksplodimit apo zjarrit si dhe fatkeqësive tjera të përmasave të mëdha, Punëdhënësi është e obliguar që të organizoj masat e evakuimit dhe shpëtimit të punonjësve.
2. Me qëllim të shpëtimit të suksesshëm, punëdhënësi e përpilon planin e evakuimit të punonjësve.
3. Kryeshefi Ekzekutiv i ndërmarrjes, është përgjegjës me rastin e organizimit dhe ndërmarrjes së masave të evakuimit dhe shpëtimit të punonjësve, si dhe për zbatimin e planit të evakuimit nga objektet e Ndërmarrjes.

Neni 41

Pajisja me mjete për mbrojtje në punë

Të gjitha mjetet e punës, pajisjet dhe mjetet e mbrojtjes personale të punonjësve duhet të sigurohen nga Punëdhënësi në pajtim me dispozitat ligjore mbi mbrojtjen në punë. Për ruajtjen e këtyre aseteve, kujdeset Zyrtari përgjegjës për mbrojtje në punë.

Neni 42

Mirëmbajta e sistemit mbrojtës në gjendje të rregullt

1. Të gjitha sistemet e alarmit, sinjalistikës, siguresat, ndërpresat automatik, apo instalimet mbrojtëse duhet të mbahen në gjendje të rregullt.
2. Ndalohet përdorimi i sistemet e alarmit, sinjalistikës, siguresat, ndërpresat automatik, apo instalimet mbrojtëse po qesë konstatohet se të njëjtat janë në gjendje jo të rregullt, përveç nëse behet me qëllim të testimi për të përcaktuar funksionimin e rregullt të tyre.

Neni 43

Mjetet e mbrojtjes personale të punonjësit

1. Punonjësit e ndërmarrjes gjatë kryerjes së punëve dhe detyrave të punës kanë të drejtë në mjetet e mbrojtjes personale sipas listës emërore e cila është pjesë përbërëse e këtyre rregullave.
2. Mjetet e mbrojtjes personale trajtohen si inventar i Ndërmarrjes, me të cilat ngarkohen punonjësit.
3. Mjetet e mbrojtjes personale i epen punonjësit në përdorim për një kohë të caktuar dhe pas skadimit të afatit të njëjtat qitën jashtë përdorimit, ashtu që i sigurohen mjetet e reja të mbrojtjes në punë.
4. Punonjësi është i obliguar që mjetet për mbrojtjen në punë, t'i përdorë në mënyrë të ndërgjegjshme dhe të kujdesshme.
5. Nëse nga pakujdesia e punonjësit ose me qëllim vjen deri të dëmtimi apo humbja e mjetit të mbrojtjes në punë, punonjësi obligohet që të bëjë kompensimin gjegjës për mjetin e dëmtuar apo të humbur.

Neni 44

Mënyra e zbatimit të urdhëresave të inspeksionit të punës, paraqitja dhe

mbajtja e evidencës mbi lëndimet

1. Për zbatimin e urdhëresave, mënjanimin e mungesave, lajmërimin e inspeksionit të punës dhe punët tjera kujdeset Kryeshefi Ekzekutiv dhe Sekretari i Ndërmarrjes.
2. Kryeshefi Ekzekutiv i Ndërmarrjes dhe Sekretari, janë të obliguar që inspektorëve dhe personave tjerë të autorizuar t'iu mundësojë punën rreth mbledhjes së informatave dhe realizimit të mbikëqyrjes së gjendjes mbi mbrojtjen në punë.

Neni 45

Masat që ndërmerr zyrtari përgjegjës për mbrojtje në punë

1. Zyrtari përgjegjës për mbrojtje në punë përkatëse është i obliguar që në mënyrë të përcaktuar me ligj dhe rregullore dhe në afatet e parapara, të përgatitë dhe të përpunoj raportet në lidhje me konstatimin e inspeksionit të punës mbi mënjanimin e të metave të konstatuara dhe përmisimin e masave të mbrojtjes në punë, të cilat janë dhënë me aktvendime, procesverbale apo urdhëresa tjera si dhe raportet mbi lëndimet vdekjeprurëse, lëndimet trupore dhe fatkeqësive elementare si dhe dukuritë të cilat mund të rrezikojnë sigurinë e punonjëseve.
2. Zyrtari përgjegjës për mbrojtje në punë, kur të merë ndonjë aktvendim apo ndonjë urdhëresë nga inspektori i punës, është i obliguar që menjëherë të njoftoj Kryeshefin Ekzekutiv dhe Sekretarin.

Neni 46

Evidentimi i lëndimeve në punë

1. Punëdhënësi e mban evidencën mbi lëndimet në punë dhe sëmundjet lidhur me punën.
2. Evidenca mbi lëndimet në punë mbahet në librat e posaçme.
3. Evidencën sipas alinesë paraprake e mban zyrtari përgjegjës për mbrojtjen në punë.
4. Evidenca për mbrojtjen në punë dhe lëndimet lidhur me punë, mbahet për të gjitha llojet e lëndimeve dhe për çdo punëtor.

Neni 47

Informatat e nevojshme në rastin e mbajtjes së evidencës

Evidenca sipas nenit 46 duhet të përmbajë këto informata:

- a. emrin, emrin e babait dhe mbiemrin i punonjësit;
- b. dita, muaji dhe viti i lindjes;
- c. njësia punonjëse në të cilën punon punonjësi;
- d. punët dhe detyrat e punës të cilat i kryen punonjësi;
- e. përgatitjen profesionale dhe profesionin e punonjësit;
- f. dita, ora dhe momenti i lëndimit;
- g. shënimet mbi përshkrimin e lëndimit dhe mënyrën se si është shkaktuar lëndimi;
- h. shënimet e punonjëseve që dinë për lëndimin e punonjësit;

- i. shënimet tjera lidhur me rrethanat dhe gjendjen faktike të rastit kur është shkaktuar lëndimi;

Neni 48

Njoftimi për aksidentet në punë

1. Në rastet kur ka ndodhur aksidenti me pasojë lëndimin apo vdekjen e të punësuarit, punëdhënësi është i detyruar ta lajmërojë menjëherë inspektorin e punës.
2. Ndalimi i përkohshëm i procesit të punës do të zgjasë deri në ofrimin e fakteve nga punëdhënësi i subjektit punues, se janë ndërmarrë masat për evitimin e rrezikshmërisë dhe se kushtet aktuale të punës nuk paraqesin rrezik për shëndetin dhe sigurinë e të punësuarve.
3. Aksidenti vlerësohet se ka ndodhur në punë ose lidhur me punën kur i punësuarit lëndohet gjatë:
 - a. kryerjes së punës në subjektin e punës ku është i punësuar;
 - b. kryerjes së një pune tjetër, pa ose me urdhër të punëdhënësit për arsye madhore në interes të punës;
 - c. kohës së pushimit të përcaktuar nga punëdhënësi, vënien në rregull të makinerive, veglave të punës, veshmbathjeve, pastrimit të vendit të punës para ose pas mbarimit të punës;
 - d. kohës së aftësimin dhe trajnimit profesional;
 - e. dhënies së ndihmës së parë lidhur me punën.
4. Bazuar në pasojat, aksidentet në punë klasifikohen si më poshtë:
 - a. aksidente të cilat shkaktojnë paaftësi të përkohshme për punë;
 - b. aksidente të cilat shkaktojnë paaftësi të përhershme në punë;
 - c. aksidente me pasojë vdekje në punë.
5. Bazuar në numrin e personave të lënduar në punë, aksidentet në punë klasifikohen si më poshtë:
 - a. aksidente individuale kur lëndim në punë pëson vetëm një i punësuar;
 - b. aksidente masive ku të paktën dy (2) apo më shumë të punësuar lëndohen në të njëjtën kohë; dhe
 - c. për shkak të arsyeve të njëjta.

VIII. Dispozitat Kalimtare dhe Përfundimtare

Neni 49

1. Çështjet të cilat nuk janë definuar në këtë Rregullore, trajtohen drejtpërdrejtë sipas dispozitave ligjore të ligjit Për sigurinë dhe shëndetin në punë dhe akteve përcjellëse nënligjore
2. Interpretimin autentik të dispozitave të këtyre Rregullave e bënë Bordi i Drejtorëve i Ndërmarrjes.

Neni 50

Hyrja në fuqi

Kjo Rregullore hynë në fuqi ditën e miratimit nga Bordi i Drejtorëve dhe fillon të zbatohet nga data: 01.01. 2023.

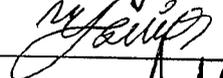
Anëtarët e Bordit të Drejtorëve të NP "Ngrohtorja e Qytetit" SHA në Gjakovë:

Kryesues,

Anëtarë/e,

Anëtarë/e,

Anëtarë/e,

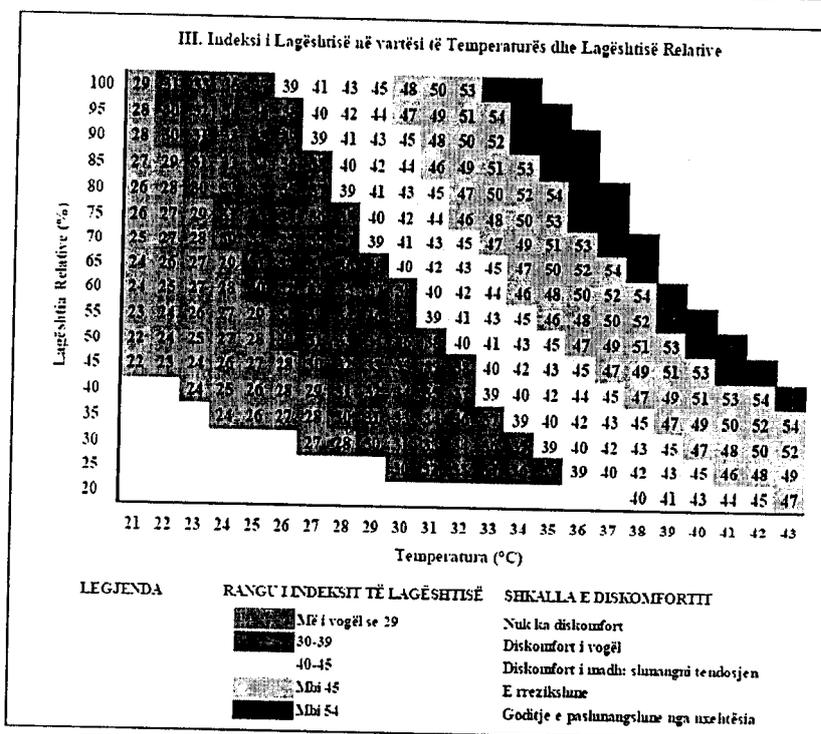

Gjakovë, më 27.10.2022

ANEX 1

IV. Koha e lejuar për punë në ambient të jashtëm në mot të nxehtë

Indeksi i lagështisë 1 – Puna fizike mesatare, punëtorët që nuk i përshtaten klimës, puna e rëndë fizike, punëtorët që i përshtaten klimës.	Masat e reagimit	Indeksi i lagështisë 2 – Puna fizike mesatare, punëtorët që i përshtaten klimës, apo puna e lehtë fizike, punëtorët që nuk i përshtaten klimës.
25-29	• Furnizimi me ujë i punëtorëve "sipas nevojës"	32-35
30-33	• Njoftimi për rritjen e nivelit të nxehtësisë; • Inkurajimi i punëtorëve për të pirë më shumë ujë; • Të fillohet regjistrimi i temperaturës dhe lagështisë relative çdo orë.	36-39
34-37	• Njoftimi për rritjen e nivelit të nxehtësisë; • Njoftimi punëtorët se duhet të punë më shumë ujë; • Sigurohuni që punëtorët janë të trajnuar për t'i njohur simptomat.	40-42
38-39	• Puna mund të vazhdojë nëse pushohet 15 min për orë; • Ofroni ujë të freskët (10-15°C); • Të paktën një gotë (250ml) ujë çdo 20 min.	43-44
40-41	• Puna mund të vazhdojë nëse pushohet 30 min për orë duke i marrë në konsideratë edhe masat e listuara më lartë.	45-46
42-44	• Nëse është e mundur, puna mund të vazhdojë me 45 min pushim për orë duke i marrë në konsideratë edhe masat e listuara më lartë.	47-49
	• Mund të vazhdojë vetëm puna e mbikëqyruar nga mjekët.	

Shënim:

Nëse dihet temperatura dhe lagështia relative, tabela më lartë në pikën III mund të përdoret për të përcaktuar shkallën e indeksit të lagështisë. Për shembull, nëse temperatura është 30°C dhe lagështia relative është 70%, shkalla e indeksit të lagështisë është 41. Pas përcaktimit të indeksit të lagështisë, veprimet që duhen ndërmarrë në secilin rast janë dhënë në tabelën në vijim/ pikën (IV). Për llogaritjen automatike të indeksit të lagështisë për çfarëdo rang të vlerave të temperaturës dhe lagështisë relative mund të shfrytëzohen kalkulatorë të ndryshëm online.

Kërkesat për mikroklimën në ambientin e punës në varësi të ngarkesës fizike

Nr.	Koha e vitit	Kategoria e punës	Temperatura e ajrit (C°)	Lagështia relative e ajrit (%)	Shkalla e lëvizjes së ajrit (m/s)
1.	Koha e ftohtë e vitit (temperatura mesatare e ajrit jashtë mjedisit të punës + 10 °C ose më e ulët)	I ¹	19.0–25.0	30–70	0.05–0.15
		II ²	16.0–23.0	30–70	0.1–0.3
		III ³	13.0–21.0	30–70	0.2–0.4
2.	Koha e ngrohtë e vitit (temperatura mesatare e ajrit jashtë mjedisit të punës kalon – 10 °C)	I ¹	20.0–28.0	30–70	0.05–0.15
		II ²	16.0–27.0	30–70	0.1–0.4
		III ³	15.0–26.0	30–70	0.2–0.5

Shënim:

- Kategoria I - puna nuk është e lidhur me përpjekje fizike ose kërkon përpjekje shumë të vogla ose të lehta fizike (për shembull, të gjithë punonjësit e punës mendore, puna me panele të ndryshme të kontrollit, puna e kryer ulur, në këmbë ose në lëvizje, lëvizja e sendeve të lehta (deri 1 kg).
- Kategoria II - puna e lidhur me përpjekje të mesme ose të mëdha fizike (për shembull, ngritja dhe lëvizja e vazhdueshme peshave (deri në 10 kg), saldimit, punimet e përpunimit të metaleve).
- Kategoria III - punë e rëndë (për shembull, ngritja dhe lëvizja e vazhdueshme peshave (më të mëdha se 10 kg).

Shënim: *Nëse pajisjet për kondicionimin e ajrit përdoren gjatë periudhës së nxehtë të verës, diferenca e temperaturës ndërmjet ambientit të jashtëm dhe të brendshëm nuk duhet të jetë më e madhe se 7°C.